

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

**„НАУКА, ОСВІТА,
СУСПІЛЬСТВО
ОЧИМА МОЛОДИХ”**

Матеріали II Всеукраїнської
науково-практичної конференції
студентів та молодих науковців

**17-18 травня 2007 року
м. Рівне**

Рівне – 2007

УДК 001+37+316.3

ББК 72

Н 34

Рецензенти:

С.С. Пальчевський – доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки Рівненського державного гуманітарного університету

А.Я. Бомба – доктор фізико–математичних наук, професор кафедри інформатики та прикладної математики Рівненського державного гуманітарного університету

Н 34 Наука, освіта, суспільство очима молодих: Матеріали II Всеукраїнської науково–практичної конференції студентів та молодих науковців 17–18 травня 2007 року, м. Рівне. – Рівне: РВВ РДГУ, 2007. – 206с.

Збірник містить матеріали доповідей студентів, магістрантів, здобувачів, аспірантів, вчителів та викладачів провідних ВНЗ України. В публікаціях висвітлені актуальні питання педагогіки, психології, методики викладання окремих дисциплін у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах, особливості розробки та використання в освіті, науці, інших галузях прикладного програмного забезпечення.

Для студентів та магістрантів вищих навчальних закладів, вчителів та психологів загальноосвітніх навчальних закладів, наукових та педагогічних працівників.

Рекомендовано до друку Вченою Радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 10 від 27.04.2007р.)

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2007

© Автори, 2007

інтегративного курсу з теорії ІМ, який давав би можливість, усуваючи дублювання матеріалу, створити у студентів цілісну систему знань про мову та її аспекти.

Таким чином, впровадження професійно спрямованих інтегративних курсів і здійснення у процесі їх викладання опори на предмети першої спеціальності сприяє, по –перше, формуванню цілісної системи знань та вмій майбутнього фахівця, по –друге, подоланню проблеми браку часу на підготовку з другої спеціальності, що дозволяє оптимізувати процес формування професійної компетентності майбутнього вчителя з другої спеціальності “ІМ”.

Список використаних джерел

1. Козловська І.М. Теоретико –методологічні аспекти інтеграції знань учнів професійно –технічної школи: дидактичні основи За ред. С.У. Гончаренка. – Львів: Світ, 1999. – 302 с.
2. Проблеми інтеграції в сучасній професійній освіті: методологія, теорія, практика / І.М. Козловська, Я.М. Кміт (ред.). – Львів: Сполом, 2004. – 244с.
3. Саломатов К.И. Пути совершенствования педагогической направленности в подготовке учителя иностранного языка // Профессионально –педагогическая направленность обучения иностранным языкам в вузе: Респ. сб. / К.И. Саломатов (ред.) – Горький, 1977. – Вып. 2. – С. 12 –24.

ВИБІР ГЕРОЯ БІОГРАФІЧНОГО ТВОРУ

Надія Ярута, викладач

Рівненський державний гуманітарний університет

Кінець ХХ – початок ХХІ ст. ознаменував невпинне зростання числа документально –біографічних творів у світовій літературі, а також новий сплеск теоретичних досліджень .Вітчизняні літературознавці М.Сиротюк, І.Ходорківський, Д.Жуков у своїх дослідженнях зверталися до питань визначення терміну «художньо –біографічна проза», аналізу її основних рис, з'ясування місця біографії в системі літератури. Серед інших питань, що розглядалися літературознавцями – відмінність між біографом та белетристом, жанрове розмаїття біографічних творів, вибір героя, розмежування наукової біографії та художньої, історичного твору та біографічного.

Новітні дослідження в галузі художньо –біографічної прози ведуться в трьох основних напрямках – вивчення історії й теорії художніх життєписів, а також її соціологічних характеристик. Вагомий внесок в розробці теоретичних засад біографії зробили англійські та американські вчені Д.Кліффорд, П.Кендалл та інші.

За визначенням Пола М.Кендалла, біограф відтворює життя героя шляхом послідовного та вмілого поєднання усіх можливих документальних свідчень – спогадів, щоденників, журналів і таке інше –“ the simulation, in words, of a man’s life, from all that is known about the man”[3, с.31]. Вмілий, цілеспрямований біограф повинен якомога глибше відтворити внутрішній світ свого героя, еволюцію його характеру. Відомий американський автор Генрі Джеймс наголошував, що власне відтворення внутрішнього стану героя є головним у будь –якому біографічному творі: “To live other people’s lives is nothing unless we live over their perceptions, live over the growth, the change, the varying intensity of the same –since it was by these things they themselves lived” [2, с.15]. Літературний біограф повинен провести скрупульозне дослідження першоджерельних документальних свідчень та на основі їх аналізу та синтезу виявити певні риси характеру свого героя, мотивувати його вчинки, відтворити внутрішній світ. Він також повинен вибрати найбільш важливі та переконливі деталі ,що стосуються громадського та приватного життя героя.

Проте не всі письменники погоджуються в можливості максимально вірогідного відтворення внутрішнього світу героя. У збірнику статей американських авторів „Біографічний пошук самоусвідомлення” під редакцією Семюеля Берона та Карла Плетша пропонуються різні погляди на згадані проблеми. Автор біографії Ернеста Хемінгуея Карлос Бейкер категорично заперечує можливість проникнення в глибини психіки героя свого твору: ”No biography can portray a man as he actually was. The best that can be hoped for is an approximation, from which all that is false has been expunged and in which most of what is true has been set for...” [2, с.217].

Бернард Крік, автор біографічного твору «Джордж Оруелл», підтримує таку ж точку зору: ”None of us can enter another person’s mind; to believe so is fiction. We can only know an actual person by observing their behaviour in a variety of different situations and through different perspectives” [2, с.37].

Одним з актуальних питань є вибір автором героя свого твору.Більшість вітчизняних та зарубіжних дослідників виявляють однаковість у тому, що основними критеріями у виборі герояє особиста зацікавленість автора та читацький інтерес. Таке узагальнене трактування критеріїв вимагає більшої уваги та конкретизації. Чому люди вирішують писати біографії та як вони обирають свого героя? Власне ці питання видаються найбільш вмотивованими та закономірними у виявленні авторських мотивів. Процес вибору героя складається з двох послідовних етапів. Проте, як влучно зауважує американський дослідник Семюель Берон, „A rare bird indeed is the writer who first decides to produce a biography and then begins to look for a suitable subject. It is more common for a biographer to decide at one and the same time to do a biography and to focus on a particular person” [2, с.59].

Стівен Маркус звернувся до написання біографії Чарльза Дікенса з кількох причин: по –перше, він надзвичайно захоплювався цим автором, ставлячи його на друге місце в англійській літературі після Шекспіра; по – друге, він вважав, що існуючі біографії Дікенса не є достатньо вірогідними, по –третє, він вважав, що для належної оцінки творчості видатного письменника потрібно використати інші прийоми та методи зображення, ніж ті, що використовувалися попередніми авторами. Проте С.Маркус зазначає, що його підсвідомий вибір був

зроблений ще в дитинстві, коли читання Олівера Твіста створило певний міцний внутрішній зв'язок між відомим письменником та його майбутнім біографом.

Інший автор Ричард Лебо вважає своє надзвичайне захоплення природою головною причиною вибору героя свого твору Девіда Торо. Карл Плетш зазначає, що обрав постать Фрідріха Ніцше тому, що останній мав найбільший вплив на формування його світоглядних позицій в студентські роки. З часом К.Плетш більш критично ставився до свого кумира, проте зацікавленість його особистістю залишалася незмінною.

Крім того, згадані автори шукали у своїх кумирах пояснення свого життєвого вибору: адже їхні батьки бачили майбутнє своїх дітей цілком іншим, а вони обирали свої професії та заняття, орієнтуючись на життєві шляхи та характери своїх героїв. Тривалість, глибина та інтенсивність внутрішнього емоційного зв'язку цих біографів з своїми героями є вражаючою, але не пропонує всіх можливих причин.

Наприклад, для Джозефа Уолта, автора біографій Генрі Ваттерсона, Ендрю Карнегі та Альфреда Дюпона, герої його майбутніх творів були скоріше запропоновані, ніж обрані самостійно. Проте в процесі творення образу героїв його інтерес до вказаних персонажів зростав, адже вони були не тільки предметами його вибору, але й стали власними художніми творіннями.

Більшість біографів неодмінно ототожнюють себе на свідомому та підсвідомому рівнях з постаттю свого героя. Але непоодинокими є випадки авторського негативного ставлення до свого героя, його розвінчування та засудження. Роберт Такер вкрай негативно ставиться до героя свого твору Йосипа Сталіна. З 1944 по 1953 рр. Р.Такер працював в Американському посольстві в Москві та був свідком епохи сталінізму. В той час він звернув увагу на невірноваженість особи Сталіна та відчув внутрішню потребу й обов'язок вірогідно відтворити тогочасну історичну картину. Власне біографічний твір міг запропонувати можливість відтворити епоху більшовизму, пояснити вчинки та діяльність свого героя та більшовицького режиму в цілому. Іншою причиною були особисті мотиви: одружившись з росіячкою у Москві, він був змушений продовжити своє перебування в Росії, а потім зрештою й залишити дружину, адже тогочасні закони забороняли громадянам СРСР виїжджати за кордон. Тому негативне ставлення до тогочасного режиму були важливими чинниками у створенні біографії Сталіна.

Іншу категорію складають автори, які не керувалися ані глибоким попереднім свідомим чи підсвідомим зв'язком, ані відвертим негативним ставленням до свого майбутнього героя. Їх вибір є цілком прагматичним. Після завершення магістерської праці з історії Росії Семюель Берон був змушений обрати об'єкт для майбутньої докторської дисертації. Під час пошуків він натрапив на величезну кількість документальних джерел про батька російського марксизму Г.В.Плеханова, але виявив, що ґрунтовного дослідження його діяльності на той час не було створено. Тому першочергово Берон зосередився на написанні дисертації про певні періоди діяльності свого героя, а пізніше на основі багатого документального матеріалу створив біографію Плеханова.

Ричард Вестфал називає свій вибір героя – Ісака Ньютона «логічною прогресією інтелектуальних інтересів» [2, с.75]. Вивчаючи науку та релігію Англії XVII століття, він зацікавився їх історією та вирішив написати працю, яка відповідала б вимогам сучасності. Психіатр Джон Мак охоче визнає переважання своїх внутрішніх мотивів над зовнішніми у виборі героя твору Т.Е.Лоуренса. Але він визнає, що лише наявність чудових документальних джерел – листів та мемуарів Лоуренса та спогадів осіб, що знали Лоуренса, – зробили можливим створення життєпису.

Арнольд Рогоу вказує на інші причини, що зацікавили його у створенні біографії Джеймса Форрестала : походження холодної війни, операції Американського департаменту Оборони, тиск громадського життя на високопосадових осіб та його можливі наслідки для політики. Автор до певної міри ототожнює себе з своїм героєм, але іншим цікавим фактом була велика схожість Форрестала з Томасом Хоббсом – близьким другом Рогоу, пам'ять про якого він хотів оживити , написавши, так би мовити, біографію іншої, але схожої особи. Нарешті, Ричард Вортман цікавився російськими народниками та особистістю Льва Толстого, намагаючись зрозуміти психологію великого романіста та його філософські ідеї. Він робить висновок , що кожний геній є невіддільним від ідеологічної спадщини своєї епохи.

Отож, згадані приклади дають можливість зробити певні висновки про те, як і чому біографи обирають своїх героїв. Більшість авторів керувалися першочергово підсвідомими мотивами, що дає можливість стверджувати про можливе глибоке коріння внутрішнього зв'язку, прихованого в «більш – менш віддаленому минулому автора» [2, с.116]. Проте одночасно автори запропонували велике розмаїття зовнішніх мотивів, список яких може бути продовженим, але основними з них були намагання глибше дослідити певне питання, наприклад, модернізм в США, роль особистості в тоталітарній системі, проблема героїзму, російський народницький рух, заповнення певної наукової прогалини, надання читабельності певній праці, а також досягнення певних кар'єрних цілей.

Але чи є ці зовнішні мотиви лише маскуванням для внутрішніх, прихованого взаємозв'язку між автором та героєм? Чи є несвідомі , внутрішні процеси основою мотивації, а решта – тільки маскуванням? С.Берон наполягає на справжності внутрішніх та зовнішніх мотивів та їх взаємозв'язку. Він припускає можливість створення біографії, що переслідує прагматичні, професійні цілі , що виступають на свідомому рівні, в той час як багато зусиль , спрямованих на їх реалізацію, можуть будуватися на підсвідомих мотивах. Обидва види мотивів функціонують поруч, а їх максимальна ефективність залежить від авторського усвідомлення своїх підсвідомих мотивів на початковому етапі творення образу свого героя.

Зусилля біографа також спрямовані на пошуки зовнішніх та внутрішніх мотивів поведінки свого героя. Сучасна наука та методологія літератури пропонують різноманітні способи проникнення у внутрішній світ

героя та розуміння його поведінки. Питання співвідношення «автор – герой» теж періодично обговорюється теоретиками літератури. Більшість дослідників вважає, що автор є неодмінно присутнім у біографічному творі. Марк Пахтер, видавець фундаментального теоретичного дослідження біографії, висловлюється таким чином: "The biographer is there in his work...in a certain way that is difficult to define" [2,с.18]. Вест фал визнає: „It is impossible to portray another human being without displaying oneself" [2,с.139].

Інший біограф Лабо стверджує: "A mysterious alchemy takes place between the biographer and his or her subject: the resulting biography is a product of that complex, elusive interaction, and cannot avoid being, in this very real sense, subjective" [2,с.169]. Проблема авторської суб'єктивності пов'язана з питанням, яким чином автор накладає свій відбиток на біографічний твір. Тому Швен зауважує: "Biographers are necessarily involved in their subjects in ways they do not comprehend" [2, с.216].

Говорячи про об'єктивність та суб'єктивність, лише два автори визнають, що їм повністю вдалося уникнути суб'єктивності у зображенні свого героя. Але пізніше й вони були змушені визнати, що намагання біографа уникнути цілковитої суб'єктивності є доброю, але марною справою: "...to eliminate all traces of subjectivity from his work as" well –intentioned but ultimately vain" [2,с.225].

Трейсі вбачає в авторській суб'єктивності позитивну сторону, в чому отримує схвальну підтримку багатьох біографів. Адже навіть в біографічних працях Літтона Стрейчі чітко простежується авторська присутність, та незважаючи на це, вони стали класикою біографічного письма: "distinctly reflect their authors' own personalities and prejudices' they remain classics." [2,с.231].

Всі автори погоджуються із застереженням Семюеля Джонсона про "підступність людського серця", яке він інтерпретує як «нашу майже нескінченну здатність вводити себе в оману про наші власні мотиви" [2, с.93].

Отож, якщо уникнення суб'єктивності не є можливим, то автор–біограф повинен певним чином здійснювати її контроль, або за визначенням Еріка Еріксона – дотримуватися "дисциплінованої суб'єктивності". Її досягнення стає можливим через самопізнання, яке допомагає автору уникнути надмірної ідеалізації, переоцінювання або спотвореного відтворення особистості головного героя, його внутрішнього світу та життєвого шляху.

Значну допомогу автор– біограф може отримати шляхом співробітництва з психоаналітиком або клінічним психологом. Зробивши вибір героя, автор має вирішити питання про кількість використання документальних матеріалів, доцільність та кількість цитування, використання уривків з творів(якщо він пише біографію письменника), наголошення певних аспектів, всебічне трактування особистості головного героя і таке інше. Що стосується розуміння кількості, то, за висловом Дж.Кліффорда, воно має ще й якісне значення. The term "how much" ...can be quantitative, referring to the number of details to include about everyday affairs. Or it can refer to ethical considerations – the question of how deeply to go into another person's private life or how much to reveal concerning his contemporaries.in our post –Freudian era there is the added complication of deciding whether to attempt psychological explanations [1, с.113].

Тобто, мова йде про особливу актуальність етичного аспекту творення життєпису. Особливо це стосується біографій про сучасників. Ще у XVIII столітті Джеймса Босуелла звинуватили в наклепах на свого героя в праці «Життя Семюеля Джонсона».Півтора століття по тому схожих звинувачень зазнав приватний лікар Черчілля лорд Моран після публікації своєї книги «Вінстон Черчілль: боротьба за виживання»(1940–1965). В ній автор вдався до прийомів Босуелла у відтворенні приватних розмов з героєм твору, хоча в цьому випадку ситуація ускладнювалася конфіденційним становищем лорда Морана як приватного лікаря. Ще більше дискусій викликала у США поява книги Вільяма Манчестера «Смерть президента» (1967). Преса завжди виправдовує свої іноді дуже відверті публікації «правом публіки знати». У випадку з біографом його надмірна відвертість не завжди отримує схвалення з боку тієї ж публіки та близького оточення зображуваної особи. Оскільки в біографічній творчості не досягнуто угоди про «біографічну мораль», то біографи змушені керуватися власними принципами та авторською позицією.

Як бачимо, питання вибору героя біографічного твору, авторського ставлення, особливостей відтворення внутрішнього світу зображуваної особистості, а також етичний аспект залишаються актуальними проблемами сучасної біографії та заслуговують на майбутні серйозні дослідження.

Список використаних джерел

1. Clifford J. From Puzzles to Portraits. Problems of Literary Biography. – Univ. of N. Carolina Press, 1970. – 256p.
2. Introspection in Biography. The Biographer's Quest for Self–Awareness. Edited by Samuel H. Baron and Carl Pletsch. – N.J.L.: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers Hillsdale, 1985. –С.
3. Kendall P.M. The Art of Biography. –N.Y. WW Norton & Co., 1965. –158p

ЗМІСТ

Секція 1. Молодий педагог

1. <i>Аблаєва З.Р.</i> Соціально – філософские проблеми комп'ютеризації	3
2. <i>Аблітарова А.Р.</i> Проблеми формування полікультурної компетентності дошкільників в умовах трансформаційних процесів	4
3. <i>Аблязізова Г., Анафієва Э.Р.</i> Двухязычное образование младших школьников в поликультурном пространстве.	6
4. <i>Анафієва Е.Р.</i> Проблема формування вимовних умінь та навичок у молодших школярів.	8
5. <i>Балдинюк О., Побірченко Н. С.</i> Шляхи оптимізації культурно – дозвіллевої діяльності підлітків	10
6. <i>Бекирова Л.Э.</i> Особенности формирования готовности учителей начальных классов к применению интерактивных технологий обучения.	12
7. <i>Білик О., Яциур М. С.</i> Інтерактивні технології в профорієнтаційній роботі з учнями початкових класів.	14
8. <i>Борисюк І.А., Коваль В.В.</i> Методика проведення нестандартних уроків з математики.	15
9. <i>Войтович І.С.</i> Застосування психологічних тестів для дослідження рівня сформованості пізнавальних умінь.	17
10. <i>Войтович О.П.</i> Впровадження і розв'язування міжпредметних пізнавальних задач з фізики.	18
11. <i>Гаврюсєва Т.</i> Методика розробки тестових програм для використання в умовах кредитно – модульної системи навчання.	19
12. <i>Галатюк Ю. М.</i> Про гуманізацію вивчення природничих дисциплін в сучасній школі	20
13. <i>Герасименко Т.</i> Соціально – педагогічні перетворення в контексті дошлюбної підготовки молоді.	21
14. <i>Глинюк І., Войтович І.С.</i> Підвищення інтересу до вивчення хімії в загальноосвітніх закладах.	22
15. <i>Дикало В.І., Комаровська О.А.</i> «Національне виховання» та «етновиховання» в сучасній етнопедагогіці.	24
16. <i>Дорожко Т., Гавриш І.В.</i> Особливості конструювання занять евристичного типу	25
17. <i>Дякович Л.А., Яциур М.С.</i> Роль політехнічних загальнотрудових вмінь в професійному самовизначенні учнів основної школи	26
18. <i>Євтушенко Н.М., Кирильчук Ю.В.</i> Використання інтерактивних технологій при формуванні політехнічних знань та вмінь в учнів 8 – 9 класів на заняттях трудового навчання.	27
19. <i>Зброжек Д., Яциур М.С.</i> Застосування методу проєктів у трудовій підготовці учнів основної школи.	29
20. <i>Зель І.О., Дубровська Л.О.</i> Професійна комунікативна компетентність спеціалістів гуманітарного профілю та її значення у підготовці майбутніх андрагогів.	30
21. <i>Карпенко Н., Палій О.А.</i> Інтеграція змісту освіти як один з шляхів формування професійної компетентності фахівців дошкільної галузі: досвід Швеції	31
22. <i>Катинська Л., Семенов О.О.</i> Педагогічні задачі як засіб реалізації принципу фундаментальності в професійній підготовці майбутнього учителя.	33
23. <i>Ковальчук Т.П., Костюк М.П.</i> Принципи мінімізації ризиків навчально – виробничого травматизму.	35
24. <i>Козак Є.М., Кирильчук Ю.В.</i> Використання інноваційних технологій навчання в зош на заняттях з трудового навчання.	37
25. <i>Козлюк О.А.</i> Вплив сім'ї на формування гуманістичного спілкування у старших дошкільників.	39
26. <i>Крайчук О.В., Соколовська О.П.</i> Вивчення вищої математики студентами нематематичних спеціальностей у контексті Болонського процесу	40
27. <i>Кривець С., Падул Н.О.</i> Теоретичне обґрунтування критеріїв та ознак сформованості інформаційно – пошукової компетентності майбутніх учителів.	41
28. <i>Кудусова А.Ш.</i> Сложности теоретического моделирования гуманистической направленности будущих учителей начальных классов.	43
29. <i>Левчиенюк В.Я.</i> Електронний секундомір для шкільного демонстраційного експерименту.	45
30. <i>Лупенко – Ковтун С.М., Мартіросян Л.А.</i> Нестандартний урок в інтерактивному режимі.	46
31. <i>Матвєєва Н.</i> Школи передового педагогічного досвіду на службі молодим учителям.	48
32. <i>Матвійчук А.Д.</i> Концентроване навчання вищої математики студентів з особливими потребами.	50
33. <i>Матвійчук Н., Сілков В.В.</i> Застосування мультимедійних програмних засобів на уроках математики.	51
34. <i>Мирончук Т., Войтович І.С.</i> Організація хімічних досліджень в домашніх умовах.	53
35. <i>Момотюк Л.Б., Євтух М.Б.</i> Педагогічні умови громадянського виховання молодших школярів.	54
36. <i>Мусяця Л., Сілков В.В.</i> Задачі, як реалізація поставленої мети завдання. Творча робота над ними.	56
37. <i>Павлюк, Р., Сулаєва Н.В.</i> Креативність та педагогічні технології у контексті сучасності.	57
38. <i>Падалка О.І.</i> Формування пріоритетних цінностей у майбутніх вихователів.	58
39. <i>Пархомець Ю., Галатюк Ю.М.</i> Експериментальні задачі в структурі лабораторних робіт з фізики.	59
40. <i>Сейдаметова Л.Н.</i> Психолого – физиологические основы межпредметных связей в обучении.	60
41. <i>Сидяк Ю.С., Мислінчук В.О.</i> Технологічні особливості тематичного контролю знань учнів у контексті програмованого вивчення фізики.	61
42. <i>Сілков В.В., Сілкова Е.</i> Деякі аспекти технології переходу на кредитно – модульну систему підготовки вчителів початкових класів.	63

43. *Стасьонюк О., Левківський М. В.* Науково – дослідницька робота учнів шкільних лісництв у системі профорієнтаційної роботи: досвід Житомирської області. 64
44. *Страхонюк І. П.* Формування професійних інтересів і намірів 66
45. *Троцюк М., Семенов О.С.* Ієрархія ціннісних орієнтацій студентів педагогічного коледжу 69
46. *Холод О.В., Поніманська Т.І.* Педагогічні умови соціалізації дітей 6 – 7 року життя, які виховуються в дитячому будинку. 72
47. *Челишкіна О.В.* Формування професійної спрямованості учнів у процесі трудового навчання 73
48. *Шабаліна В., Сварковська Л.А.* Теоретичні аспекти використання дидактичних ігор у процесі навчання молодших школярів. 76
49. *Шевчук О., Побірченко Н.С.* Педагогічні аспекти діяльності колеги Павла Галагана (1871–1920рр.) . . 77
50. *Якобчук А.Л., Юсенко А.С.* Формування культури праці і реалізація ресурсозберігаючих технологій учнів. 78
51. *Янчук В.В., Сингаївський Д.В.* Формування конструкторських умінь та навичок у старшокласників. . 79
52. *Сяська І.О.* Дослідження рівнів сформованості екологічної свідомості старшокласників. 81
53. *Дем'яненко І.* Використання положень гуманітарної педагогіки як передумова збереження психологічного благополуччя суб'єктів навчального процесу. 85

Секція 2. Молодий психолог

54. *Волювач О.С., Шевченко Н.Ф.* Професійне самовизначення як смисл професійної діяльності 88
55. *Галицька О., Татенко В.О.* Про актуальність суб'єктно –вчинкової парадигми при дослідженні особистісної зрілості. 89
56. *Димченко Н.* Формування психологічної готовності майбутніх менеджерів –економів до професійної діяльності. 90
57. *Зелінська О., Бурдяк В.І.* Протестний потенціал демократичних трансформаційних процесів українського суспільства. 91
58. *Колесник О.М., Горська Г.О.* Особистісна підготовка практикуючого психолога. 92
59. *Куликовська Н.* Функціонування емотивного компонента в семантиці гендерно маркованих фразеологічних одиниць. 94
60. *Міньков Д.* Деякі аспекти соціалізації підлітків у позашкільних навчальних закладах 95
61. *Мосол Н.* До питання формування особистісної готовності до вибору професії психолога. 97
62. *Остапчук Н.О.* Виховання моральних якостей дитини за допомогою метафори. 98

Секція 3. Молодий природодослідник

63. *Белеля М, Мельник В.Й.* Дослідження якості води р. Іква. 100
64. *Кілюшик Т., Грюк І. Б.* Переваги і недоліки використання генетично модифікованих продуктів. 101
65. *Костолович М., Клименко М.О.* Екологічний стан природних ресурсів боліт Полісся 102
66. *Кравчук В., Мельник В.Й.* Проблеми забруднення атмосферного повітря міста Рівне автотранспортом. 103
67. *Максимець Оксана, Грюк І. Б.* Морфологічні зміни сосни звичайної (*Pinus Sylvestris L.*) як індикатор радіаційного забруднення. 104
68. *Мантула М.В., Мельник В. Й.* Дослідження якості води річки Устя. 106
69. *Олексюк В., Шпак В.І.* Життя, віддане науці (природодослідницька діяльність вченого –ботаніка Антонія Анджеївського) 108
70. *Петрук К., Грюк І.Б.* Радіобіологічні реакції рослин. 110
71. *Поніманський Л.В.* Разработка автоматизированной системы управления технологическим процессом по производству древесных гранул. 112
72. *Суходольська І., Мороз Є.П.* Інтродукція популяції пальчатокорінника фукса з природної флори в культуру. 113
73. *Теслюк Н.Я., Лико Д.В.* Пошкодження Каштана кінського (*Aesculus hippocastanum*) у парковому господарстві. 115
74. *Хоменчук Т.С., Тищук В.І.* Дефекти структури кристалів. Види дислокацій. 116
75. *Чернявська О., Грюк І.Б.* Підвищення радіозахисних властивостей хлібобулочних виробів добавками нетрадиційної сировини рослинного походження. 119
76. *Чернявська О., Грюк І.Б.* Забруднення харчових продуктів та шляхи зниження в них рівня токсичних речовин. 120

Секція 4–5. Молодий математик –програміст

77. *Гаврилюк В., Бомба А.Я.* Чисельне розв'язання модельних крайових задач на квазіконформні відображення в областях з неоднорідними включеннями та вільними межами 122
78. *Гаврюсєв С., Сяський А.О.* Математична модель часткового підсилення пластинки з криволінійним отвором двома стержнями в умовах циліндричного згину. 122
79. *Гнедко Н.М.* До питання використання ресурсів Internet в освітніх цілях. 123
80. *Громов Д.В.* Про необхідність вивчення функціональних можливостей інформаційно –пошукових систем мережі Інтернет. 124

81. *Климюк Ю.Є.* Просторові нелінійні сингулярно збудені крайові задачі типу “конвекція – дифузія” . . . 125
82. *Левінська І., Петрівський Я.Б.* Моделювання кінетики газоутворення водню із використанням програмних продуктів комп’ютерної математики. 126
83. *Мимрик Л., Коц І.В.* Математична модель потоку рідини через діафрагми нестандартних розмірів. . . 128
84. *Онищук В.В.* Проблеми захисту інформації в інформаційних мережах. 129
85. *Остачук Н.О., Крайчук С.О.* Додаткові функції задання та побудови графіків в програмі Mathcad. . . 130
86. *Подолець В., Петрівський Я.Б.* Модель фільтраційних процесів при дослідженні наслідків техногенної діяльності. 132
87. *Циганчук Л., Присяжнюк І.М.* Асимптотичний метод розв’язування одного класу нелінійних сингулярно збудених крайових задач типу „конвекція – дифузія – масообмін” 134
88. *Шафран Л., Петрівський Я.Б.* Інформаційно-моделююча система вилугування корисних компонентів. 136

Секція 6. Молодий філолог

89. *Антончук О., Хом’як І.М.* Лінгвістичні основи навчання орфографії в школі. 138
90. *Борицький В., Павлова О.І.* Місце термінології у системі сучасної англійської мови науки. 139
91. *Борицький В., Павлова О.І.* Лінгвістичні особливості медичної підмови сучасної англійської мови. . . . 140
92. *Гриценко А. Пульпер С.О.* Актуалізація опорних знань п’ятикласників у засвоєнні фольклорних творів 142
93. *Качанова Д., Шульжук Н.В.* Стилiстичний аспект дослідження синтаксичної організації творів Олександра Довженка. 143
94. *Смелянська В., Редько В.Г.* Сучасні підходи до планування програми з іноземної мови у початковій школі США. 145
95. *Фрідрих А., Вербець В.В.* Проблема підготовки майбутніх учителів –філологів до дослідницької діяльності в теорії і практиці вищої школи. 146
96. *Халимон І., Редько В.Г.* Умови формування професійної компетентності майбутніх учителів з другої спеціальності “Іноземна мова” 148
97. *Ярута Н.* Вибір героя біографічного твору. 149

Секція 7. Молодий історик

98. *Бородинська Л., Галуха Л.Ю.* Товариство взаємної допомоги євангельських християн у Другій Речі Посполитій. 152
99. *Ворон О.* Німецькі масові організації та їхня роль у суспільно –політичному житті міжвоєнної Чехословаччини. 153
100. *Герасименко О., Безклубенко С.Д.* Вплив традицій міської культури волині на становлення української національної ідентичності 156
101. *Давидчук С., Сеєрова О.В.* Правовий статус російського дворянства згідно жалуваної грамоти 1785 р. 157
102. *Довгалець О., Карпуніна Т.О.* Гривні і куни стародавніх слов’ян. 158
103. *Желізняк В., Гур’янова І.Е.* Україна в глобалізаційних процесах. 160
104. *Іванченко О., Постоловський Р.М.* Виникнення вишеградського трикутника і прийняття декларації 162
105. *Капустін Г.М., Сеєрова О.В.* Сутність явища метаморфічного фаворитизму. 164
106. *Карпуніна Т.О., Гайбонюк В.Д.* Волинь 1939року: початок українсько –польського протистояння. . . 166
107. *Кравченко О., Побіргаченко Н.С.* Історико –дослідницька діяльність Пантелеймона Куліша у 40 –і роки XIX століття. 169
108. *Ліончук О.П., Галуха Л.Ю.* „Майдан” як неінституційований вияв прямої демократії. 170
109. *Маркович В., Сеєрова О.В.* Реалізація анархістської ідеї в контексті революції 1905 –1907 рр. в Росії. 171
110. *Наумов А.С.* Президентські вибори – 2004 в Росії: причини перемоги В.Путіна 172
111. *Пилипович Т.В., Карпуніна Т.О.* Трагічна доля українців Холмщини періоду 1939 –1947 рр. в контексті українсько –польських відносин. 174
112. *Писцьо В., Давидюк Р.П.* Причини та початковий етап депортаційних акцій в Західній Україні 1939 –1941 років. 176
113. *Середюк О.А., Карпуніна Т.О.* Українські землі в складі Польського Королівства і Великого Литовського Князівства. 178
114. *Тимочко І.Б.* Волинське єпархіальне училище у другій половині XIX – початку XX ст. 181
115. *Швець Д., Карпуніна Т.О.* Берестейська унія та її вплив на українську національну еліту. 183
116. *Шмид О., Шеретюк В.М.* Еволюція національної політики царського уряду на Волині в XIX ст. . . . 185

Секція 8. Молодий громадянин держави

117. *Веренько В., Бурдяк В.І.* Участь молоді та молодіжних об’єднань у політичних процесах України: політичний та морально –етичний аспекти. 187
118. *Зайва Ю.А.* Спільна робота дошкільного закладу і сім’ї щодо статево –рольової соціалізації дітей дошкільного віку. 188
119. *Князєв А., Ротар Н.Ю.* Проблема формування політичної компетентності молоді в Україні. 189
120. *Корольова Н., Гавриш І. В.* Педагогічні умови формування національно –політичної еліти молоді. . 190

121.	<i>Ларіна Т., Тезікова С.В.</i> Діяльність професійних об'єднань у вирішенні питання професійної реалізації вчителів у США.	191
122.	<i>Марчук Г.В.</i> Особливості формування основ соціальної поведінки дошкільників.	193
123.	<i>Міркевич В.П.</i> Проблема виховання соціальної компетентності дітей дошкільного віку у теорії і практиці дошкільної освіти.	194
124.	<i>Сливка В.П., Тезікова С.В.</i> Портфоліо як засіб професійного вдосконалення молодого фахівця (за результатами вивчення досвіду США)	194
125.	<i>Сошников А.А., Семькин Н.В.</i> Повышение правовой культуры в г.Донецке и Донецкой области путем реализации специальных программ, на примере Донецкого регионального информационно – правового центра (ДРИПЦ)	196
126.	<i>Удод О.В.</i> Проблеми соціальної адаптації дітей з особливими потребами засобами монтесорі –педагогіки.	197
127.	<i>Цікул І., Ротар Н.Ю.</i> Політична соціалізація як механізм формування гендернорівних орієнтацій української молоді.	198
128.	<i>Черній А.Л.</i> Легітимізаційний синдром суспільно –політичної кризи.	199
129.	<i>Чорний Б., Мармуль Л.О.</i> Ефективна регіональна політика як шлях до економічної єдності України.	200
	ЗМІСТ.	202

Наукове видання

**„НАУКА, ОСВІТА, СУСПІЛЬСТВО
ОЧИМА МОЛОДИХ”**

Матеріали II Всеукраїнської
науково–практичної конференції
студентів та молодих науковців

17–18 травня 2007 року
м. Рівне

Відповідальний за випуск – Войтович І.С.
Комп’ютерна верстка – Войтович І.С.

Формат 60*84/16. Папір офсетний. Гарнітура Times New Romans.
Друк різнографний. Ум. друк арк. 25. Тираж 150 прим. Зам № 25/1.

Віддруковано засобами оперативної поліграфії
редакційно–видавничого відділу РДГУ
33000 м. Рівне, вул.С.Бандери, 12